

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR – GASTROENTEROLOGICKÁ CHIRURGIA

1. Charakteristika špecializačného odboru

Špecializačný odbor gastroenterologická chirurgia zahŕňa komplexné diagnostické a chirurgické liečebné postupy pri chorobách tráviaceho traktu (chirurgia pažeráka, žalúdka, tenkého a hrubého čreva, konečníka, pečene, žlčníka a žlčových ciest, pankreasu) a s ním súvisiacich orgánových systémov, ako sú lymfatický systém (lymfatické cesty a slezina), endokrinný systém (štítna žľaza, prítitne telieska, nadobličky), retroperitoneum, brušná a hrudná stena. Gastroenterologická chirurgia zahŕňa okrem chirurgie tráviaceho traktu aj chirurgiu ostatných orgánov brušnej a hrudnej dutiny v patologickom procese navzájom súvisiacich a chirurgicky riešiteľných, preto je súčasne ponímaná ako komplex gastroenterologickej chirurgie schopnej riešiť celý komplex problémov postihujúcich vnútorné orgány.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 6 rokov.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání lekár¹⁾.

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

A.1 Spoločný chirurgický kmeň trvaní 24 mesiacov

1. osvojenie si chirurgickej ambulantnej práce a práce na chirurgickom lôžkovom oddelení, na jednotke intenzívnej starostlivosti (JIS),
2. oboznámenie sa so základným chirurgickým inštrumentáriom, vrátane laparoskopického,
3. interpretácia laboratórnych a zobrazovacích vyšetrení,
4. predoperačná príprava pacienta, pooperačná starostlivosť, enterálna a parenterálna výživa, podávanie transfúzií,

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

5. vedenie zdravotnej dokumentácie,
6. osvojenie si základných princípov komunikácie s chirurgickým pacientom, zvládanie náročných situácií pri oznamovaní nepriaznivej diagnózy, či prognózy.

A.2 Vzdelávanie v odbore gastroenterologická chirurgia v trvaní 48 mesiacov

1. anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia jednotlivých orgánových systémov (tráviaci orgánový systém ako aj ostatné orgánové systémy, ktoré môžu byť pri ochoreniach tráviaceho traktu postihnuté - urogenitálny systém, respiračný systém, endokrinný systém, lymfatický a retikuloendoteliálny systém, cievny systém),
2. diagnostika chirurgických chorôb orgánov neinvazívnymi i invazívnymi metódami ako laboratórne vyšetrenia, USG, endoskopia, CT, MR,
3. farmakoterapia ochorení tráviaceho traktu a endokrinného systému, predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť, vrátane parenterálnej výživy a intenzívnej starostlivosti vrátane hodnotenia vnútorného prostredia,
4. operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení jednotlivých orgánov a ich komplikácií, vedenie dokumentácie a spôsoby získavania odborných a vedeckých informácií,
5. nové trendy v gastroenterologickej chirurgii.

A.3 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na ženách, mužoch a senioroch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. problematika marginalizovaných rómskych komunít.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.3 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.4 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. systém sociálneho zabezpečenia a lekárska posudková činnosť,
5. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.4 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

B.1.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
vyšetrenie chirurgického pacienta, vedenie zdravotnej dokumentácie	-	200
ošetrovanie jednoduchých a chronických rán, vrátane nekrektómie a suturey	-	20
aplikácia lokálnej a regionálnej anestézie	-	20
zavedenie centrálného venózneho katétra	-	10
drenáž hrudníka, torakocentéza	-	5
podávanie transfúzie	-	20
ošetrenie panaríciá	-	5
otvorenie brušnej dutiny (laparotómia)	-	20
zavedenie laparoskopických portov a vytvorenie kapnoperitonea	-	30
sutúra laparotómie	-	20
malé ambulantné výkony (extirpácia, incízia, excízia)	-	20
malé chirurgické operačné výkony (extirpácia LU, lipómy, benígne kožné a podkožné tumory)	-	10
malé amputácie nohy	-	10
asistencia pri veľkých operačných výkonoch (operácie hrubého čreva, rekta, žalúdka, pečene, pankreasu)	20	-
kardiopulmocerebrálna resuscitácia (KPCR)*	-	5

* možnosť realizácie aj na simulátore

B.1.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
vnútorné lekárstvo	2 mesiace
anestéziológia a intenzívna medicína	1 mesiac
úrazová chirurgia	3 mesiace
urológia	1 mesiac
gynekológia a pôrodnictvo	1 mesiac
rádiológia a intervenčná rádiológia, nukleárna medicína	1 mesiac
chirurgia	15 mesiacov

B.2 Vzdelávanie v odbore gastroenterologická chirurgia v trvaní 48 mesiacov

B.2.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
resekcia pažeráka	2	-
resekcia žalúdka	5	-
resekcia tenkého čreva	-	20
resekcia hrubého čreva a konečníka	-	20
resekcia pečene	2	-

cholecystektómia	-	20
rekonštrukcia žlčových ciest	2	-
resekcia pankreasu	2	-
splenektómia	-	3
rekonštrukcia bránice	2	-
operácie na lymfatickom systéme	-	10
operácie štítnej žľazy	-	5
operácie prištítnych teliesok	2	-
operácie nadobličiek	2	-
operácie na brušnej stene	-	30
operácie pre trauma brušnej dutiny	2	-
operácie prsníkov	-	10

B.2.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
chirurgické oddelenie	40 mesiacov
oddelenie hrudníkovej chirurgie	2 mesiace
oddelenie cievnej chirurgie	1 mesiac
oddelenie klinickej onkológie	1 mesiac
oddelenie plastickej chirurgie	1 mesiac
pracovisko gastroenterologickej chirurgie výučbového zdravotníckeho zariadenia	1 mesiac
pracovisko podľa výberu lekára (na doplnenie požadovaných zdravotných výkonov)	2 mesiace

C. Návnik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5 Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

6 Výstupné vedomosti a zručnosti

A. Po absolvovaní spoločného chirurgického kmeňa

1. ošetrovať jednoduché a komplikované chronické rany,
2. asistovať pri chirurgických operáciách,

3. samostatne vykonávať ľahšie chirurgické výkony, resp. realizovať časť komplexného chirurgického výkonu pod dozorom lekára špecialistu,
4. samostatne vykonávať všeobecnú chirurgickú ambulantnú starostlivosť (prijímať pacientov do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ošetrovať drobné poranenia, ošetrovať akútne a chronické rany, indikovať pomocné vyšetrovacie metódy pri stanovení diagnózy, samostatne vyhodnocovať nálezy zobrazovacích vyšetrení pri traume muskuloskeletálneho systému, interpretovať laboratórne vyšetrenia),
5. vykonať KPCR,
6. samostatne plniť úlohy ošetrojúceho lekára u chirurgického pacienta počas ústavnej zdravotnej starostlivosti,
7. komunikovať so špecialistami konziliárnych vyšetrení v rámci medziodborovej spolupráce,
8. vykonávať ústavnú pohotovostnú službu pod dohľadom lekára s ukončeným špecializačným štúdiom.

B. Po absolvovaní špecializačného štúdia

1. určiť diagnostický algoritmus akútnych brušných príhod, nezhubných a zhubných ochorení tráviaceho traktu a endokrinného systému,
2. indikovať chirurgické intervencie v kontexte multiodborovej spolupráce pri uvedených ochoreniach v bode 1,
3. realizovať všetky život zachraňujúce operácie pri uvedených ochoreniach v bode 1,
4. realizovať všetky výkony uvedené v časti B.2.1, ktoré sú realizované samostatne,
5. rozhodnúť o odoslaní pacienta do vyššieho centra pri potrebe elektívnych zdravotných výkonov uvedených v časti B.2.1 realizovaných ako asistent (v prípade, že nepracuje v centre, ktoré dané výkony realizuje štandardne).

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ**
v odbore gastroenterologická chirurgia na
I. chirurgickej klinike UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
*vnútorné lekárstvo - prof. MUDr. Ivica Lazúrová, DrSc., FRCP	2 mesiace
*anestéziológia a intenzívna medicína - MUDr. Vladimír Hudák, PhD.	1 mesiac
*úrazová chirurgia - doc. MUDr. Rastislav Burda, PhD.	3 mesiace
*Urológia - MUDr. Eubomír Lachváč, PhD.	1 mesiac
*gynekológia a pôrodníctvo - prof. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH	1 mesiac
*rádiológia a intervenčná rádiológia, nukleárna medicína - MUDr. Piotr Pedowski, MPH	1 mesiac
Chirurgia – lektori z praktickej časti akreditačného spisu z toho: vo výučbovom zdravotníckom zariadení v rámci SCHK	15 mesiacov: z toho 2 týždne

Vzdelávanie v odbore gastroenterologická chirurgia v trvaní 48 mesiacov

Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
*chirurgické oddelenie – prof. MUDr. Jana Kaťuchová, PhD., MBA	40 mesiacov
*oddelenie hrudníkovej chirurgie - doc. MUDr. Jozef Belák, PhD.	2 mesiace
*oddelenie cievnej chirurgie - doc. MUDr. Martina Zavacká, PhD, MPH	1 mesiac
*oddelenie klinickej onkológie- MUDr. Dominik Šafčák, PhD.	1 mesiac
*oddelenie plastickej chirurgie – MUDr. Zuzana Hojstričová	1 mesiac
pracovisko gastroenterologickej chirurgie výučbového zdravotníckeho zariadenia - lektori z praktickej časti akreditačného spisu	1 mesiac
*pracovisko podľa výberu lekára- (na doplnenie požadovaných zdravotných výkonov)	2 mesiace

*Školitelia z PČ lektorského zboru akreditačného spisu, alebo pod vedením vedúceho pracovníka príslušného zdravotníckeho zariadenia v spolupráci a pod kontrolou školiteľa z akreditačného spisu.

Ďalšie povinné kurzy

KPP – Kurz právnych predpisov – *MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.*

JUDr. Ivan Humeník, PhD.

MUDr. JUDr. Peter Firment

A1. Špecifické témy

C. Nácvik techník komunikácie

MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD. (tel. +421-55-2343393)

MVDr. Marcela Linková, PhD.

Mgr. Pavol Mikula, PhD.

Mgr. Marta Nemčíková, PhD.